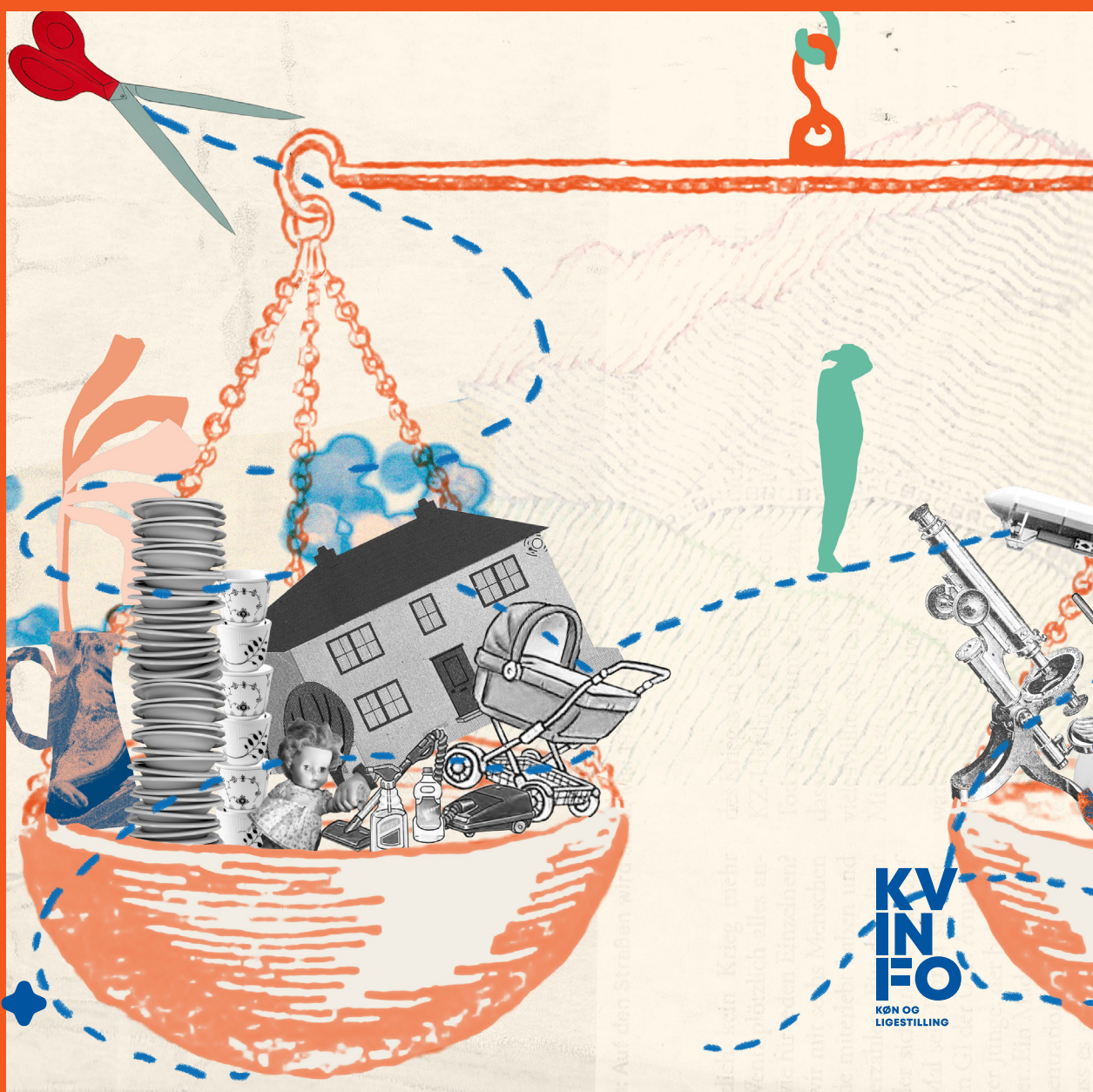

SEXISME OG SEKSUEL CHIKANE I KOMMUNALPOLITIK

KVINFO, 2025

Forord	2
Baggrund for undersøgelsen	3
Vold mod kvinder i politik	4
Konklusioner og anbefalinger	6
KVINFO anbefaler	7
Forskelsbehandling på baggrund af køn	10
Seksuel chikane	13
Online had og trusler	17
Kommunalpolitikernes oplevelser online	17
Respondenters egne kommentarer	23
Årsager til opstilling og valgperioder	25
Årsager til at stille op til valget i 2021	25
Årsager til ikke at genopstille ved valget i 2025	26
Antal valgperioder i kommunalbestyrelsen	27
Metode og datagrundlag	29
Datagrundlag	29

Forord

Kunne du tænke dig at bruge tirsdag aften på at blive kaldt for en forvirret gammel kone, blive befamlet på intime dele af kroppen og holdt uden for fællesskabet?

Det kan du risikere som kommunalbestyrelsesmedlem i Danmark. For ikke blot mangler der lige repræsentation i de danske byråd. Det lokalpolitiske miljø er også præget af sexismen og seksuel chikane.

Overordnet er det tydeligt, at i kommunalpolitik spiller køn, alder og etnicitet en rolle. Kvinder, unge og borgere med minoritetsetnisk baggrund er underrepræsenterede. Og det er ikke kun i forhold til tal og byrådsposter, at disse faktorer slår ud. Det gør de også, når der er tale om at opleve forskelsbehandling og chikane. Her er kvinder, unge og borgere med minoritetsetnisk baggrund overrepræsenteret.

Dette billede står tydeligt frem i nærværende undersøgelse – ligesom det gjorde, da vi undersøgte situationen i forbindelse med kommunalvalget i 2021.

I årtier er der blevet spekuleret i, hvorfor repræsentationen i politik er skæv i forhold til køn. Det er ofte blevet påstået, at kvinder vælger familie frem for politik. At vælge sådan behøver ikke nødvendigvis at være et positivt valg, men kan være udtryk for, at døgnets timer kun går én gang: Hver eneste dag arbejder kvinder i snit en time mere i hjemmet end mænd.

KVINFOs undersøgelser af det kommunalpolitiske miljø tilbyder endnu en forklaring. Vi ved i forvejen, at politik er en hård branche. Når vi også – som vores undersøgelser viser – ved, at kommunalpolitik dertil er kendetegnet af sexismen og seksuel chikane, er det nærliggende at formode, at de to ting hænger sammen.

Vi har i 2025 gentaget undersøgelsen fra 2021. Vi havde forventet at se en positiv forandring på de fire år, men må desværre erkende, at ikke meget har ændret sig fra valget i 2021 til i dag. Det er et problem, at vores lokaldemokrati praktiseres med kønnet og etnisk forskelsbehandling og seksuel chikane. Både for den enkelte politiker og for demokratiet. I dette års undersøgelse har vi som noget nyt også sat fokus på online had og trusler.

Det er på høje tid, at vi arbejder med sammenhængen mellem på den ene side sexismen og seksuel chikane og på den anden side den lave repræsentation af kvinder og minoriteter i politik. Og det skal ske både digitalt og i de fysiske rum. Vi står med det problem, at vi som samfund går glip af alt for megen viden, for mange erfaringer og idéer, når en hel befolkningsgruppe tøver eller helt afstår fra at deltage i politik.

Henriette Laursen
Direktør, KVINFO

København, november 2025

Baggrund for undersøgelsen

KVINFO sætter med denne undersøgelse fokus på det kommunalpolitiske miljø i forhold til køn. Det gør vi, fordi det skal være muligt for alle grupper af borgere at deltage i demokratiet som kommunalpolitikere i et miljø præget af respekt og værdighed. Det er nødvendigt for at sikre en lige repræsentation og et sundt og stærkt lokaldemokrati.

Denne undersøgelse viser imidlertid, at der forekommer omfattende forskelsbehandling på baggrund af køn og seksuel chikane i kommunalpolitik. Det samme viser vores undersøgelse i forbindelse med kommunalvalget i 2021, og desværre ser vi ikke markante forbedringer. Både kvinder og mænd er udsat, men kvinder og yngre politikere er langt mere udsatte end andre grupper. Vi kan se, at en del af chikanen kommer fra borgere, men at det i særdeleshed er andre politikere fra eget og andre partier, der udøver seksuel chikane og forskelsbehandling på baggrund af køn.

Hård tone, had og trusler online er også i kommunalpolitik et faktum. I denne undersøgelse undersøger vi for første gang omfang og karakteren af digital chikane rettet mod folkevalgte. Her ser vi, at kvinder og personer med minoritetsetnisk baggrund rammes hårdt, da kommunikationen i høj grad er rettet mod deres køn og etniske baggrund.

Der er altså lang fra tale om et sundt og sikkert miljø i kommunalpolitik. Spørgsmålet er, hvem der har ansvaret for at skabe et trygt, værdigt og respektfuldt miljø i kommunalpolitik. Svaret er komplekst og kort sagt: Ingen. Mens ansatte på arbejdspladser er omfattet af både arbejdsmiljøloven og ligebehandlingsloven, er kommunalpolitikere ikke beskyttet af nogen af dem.

Det skyldes, at kommunalpolitikere ikke er ansatte. Dermed anses de som privatpersoner, der repræsenterer befolkningen, og dansk lov giver ingen mulighed for at regulere relationer og dermed sikre kulturforandringer i politik. Vælgerne kan spille en rolle ved at stemme på politikere, der ikke chikanerer deres kolleger, men vælgerne har ikke nødvendigvis indblik i kulturen i en kommunalbestyrelse. Partier og politikere må for nuværende selv gå forrest i at skabe de nødvendige kulturforandringer.

Første skridt i at skabe en kultur med mindre eller ingen forskelsbehandling og seksuel chikane er at vide, at det finder sted. Denne viden bringer vi her til veje. Det er vores ønske med undersøgelsen at sætte fokus på et udbredt problem med alvorlige konsekvenser for demokratisk regeringsførelse.

Definition af sexismen og seksuel chikane

Sexisme er enhver adfærd, der med handlinger eller ord udtrykker, at en person eller gruppe er mindre værd på grund af deres køn. Sexisme er altså forskelsbehandling, der stiller nogen dårligere end andre på grund af deres køn.

Chikane baseret på køn og seksuel chikane er ligeledes defineret som forskelsbehandling på baggrund af køn, og er forbudt i Danmark ifølge både ligebehandlingsloven og ligestillingsloven. Seksuel chikane er enhver form for uønsket verbal, ikke-verbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner i relation til en persons køn, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika, med det formål eller den virkning at krænke denne persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

I EU's definitioner er seksuel chikane klassificeret som en form for kønsbaseret vold¹. Vi ser herunder kort på vold mod kvinder i politik.

¹ European Commission, *What is Gender-Based Violence?*

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-based-violence/what-gender-based-violence_en

Vold mod kvinder i politik

Dette afsnit beskriver, hvordan vold i politik kan vise sig forskelligt og med og uden et kønsperspektiv. Problematikken får international bevågenhed i disse år, blandt andet i takt med at flere kvinder verden over indtager politiske hverv.

Vold mod kvinder i politik adskiller sig fra *vold mod politikere generelt*. Vold mod kvinder i politik sigter specifikt mod at begrænse kvindelige politikere, *fordi* de er kvinder, samt at sende et budskab til både kvinder og samfundet generelt om, at kvinder ikke skal deltage i politik. Her adskiller det sig fra vold mod politikere generelt, der sigter mod at ændre valgresultater.²

Vold mod politikere generelt sker typisk under og omkring valg, mens vold mod kvinder i politik også finder sted i forberedelserne til valg. Udøvere af vold mod kvinder i politik er i internationalt perspektiv en bred skare: modstandere fra andre partier, medier, personer på sociale medier, politi og kriminelle bander, men også personer fra kvindernes eget parti eller et familiemedlem ses som udøvere. Resultatet er, at vold mod kvinder i politik sker både offentligt og privat og i miljøer, der typisk er sikre for mænd men ikke for kvinder, såsom ved politiske møder, på kontorer og ved officielle begivenheder.

Vold mod kvinder i politik og vold mod politikere generelt indbefatter begge psykisk og fysisk vold. Derudover indbefatter vold mod kvinder i politik også seksuel, økonomisk og symbolsk vold³. Det kan komme til udtryk på mange måder, for eksempel som voldtægt, stalking og systematisk ødelæggelse af kampagnematerialer⁴.

Generelt gælder det, at angreb på kvinder ofte har et fokus på deres kroppe og deres såkaldte traditionelle sociale roller.

Angreb på kvinder i politik hører ikke nødvendigvis til i kategorien vold mod kvinder i politik. Men det kan gå fra at være en mere generel form for politisk vold til at være vold mod kvinder i politik, hvis kritik, kommentarer og insinuationer om en specifik kvinde udvikler sig til at antyde, at kvinder som gruppe ikke hører hjemme i politik⁵.

I takt med, at flere kvinder indtræder i politik globalt, er forekomsten af vold mod kvinder i politik steget. Alligevel er der fortsat modstand mod at anerkende vold mod kvinder i politik som et demokratisk problem⁶. Globale kampagner, såsom #NotTheCost, har skabt opmærksomhed om, at vold mod kvinder i politik bør ses som et brud på fundamentale menneskerettigheder og ikke som en almindelig omkostning ved at deltage i politik.

Nærværende undersøgelse i forbindelse med kommunalvalget 2025 bidrager med eksempler på, hvordan vold mod kvinder i politik finder sted i Danmark både fysisk og online.

Digital vold er et selvstændigt problem

Digital chikane og vold er en anden problematik, der er relevant i forhold til kønsperspektiver på kommunalpolitik. Denne voldsform bliver internationalt betegnet som *technology-facilitated gender-based violence* (TFGBV). Denne form for vold er begået med brug af og forværret og forstærket med informations- og kommunikationsteknologier eller digitale medier af en eller flere aktører mod en person på baggrund af deres køn.

Der findes en lang række former for TFGBV, såsom *sextortion*, hvilket er afpresning gennem trusler om at offentliggøre seksuel information, billeder eller videoer og *billede-baseret misbrug*, der indbefatter at dele

² Krook, M. L., & Sanín, J. R. (2016). Violence against women in politics: A defense of the concept. *Política y Gobierno*, 23(2), 459-490.

³ Med symbolsk vold henvises til når en dominerende gruppe får en mindre magtfuld gruppe til at acceptere og internalisere dens vurderinger og fortolkninger som legitime.

⁴ Krook, M. L., & Sanín, J. R. (2016). Violence against women in politics: A defense of the concept. *Política y Gobierno*, 23(2), 459-490.

⁵ Krook, M. L., & Sanín, J. R. (2016). Violence against women in politics: A defense of the concept. *Política y Gobierno*, 23(2), 459-490.

⁶ Dauti, M., & Metaj, G. (2025). "Hidden, Complex, and Difficult to Address": Violence Against Women in Albanian Politics. *Journal of Human Rights and Social Work*, 1-10.

intime billeder uden samtykke. *Doxxing* er et andet eksempel. Det vil sige at offentliggøre personlig information.

Disse former for chikane har naturligvis personlige konsekvenser for de mennesker, de rammer. Ydermere har TFGBV politiske konsekvenser, idet der ses en tendens til selvcensur for at undgå chikanen. En indlysende konsekvens er begrænsninger i en politikers digitale tilstedeværelse. Således kan digital vold og chikane resultere i, at nogle politikeres stemmer ikke høres, hvorved et demokrati går glip af den mangfoldighed, de kunne tilføre.

Konklusioner og anbefalinger

Der er fortsat omfattende forskelsbehandling på baggrund af køn samt seksuel chikane i kommunalpolitikvinder og yngre politikere er fortsat mest udsatte.

Den overordnede konklusion på denne undersøgelse er, at dansk kommunalpolitik stadig lider under omfattende forskelsbehandling på baggrund af køn, alder og etnicitet samt under seksuel chikane. Vi konkluderer samtidig, at der ikke er sket markante forbedringer siden i 2021, i nogle tilfælde tværtimod.

De hyppigste oplevelser med forskelsbehandling på baggrund af køn for både kvinder og mænd er:

- At blive kaldt nedværdigende navne eller lignende, som for eksempel "lille skat" eller søde ven. Det gælder for 44 procent kvinder og 21 procent mænd.
 - I 2021 var det kun 28 procent kvinder og 10 procent mænd, der svarede ja til dette.
- At få uønskede eller ubehagelige spørgsmål om privatliv. Det har 25 procent kvinder og 11 procent mænd svaret, at de har været udsat for.
 - I 2021 var det henholdsvis 15 procent kvinder og otte procent mænd.
- At få at vide, at ens stemme er skinger, eller man taler for meget. Det har 25 procent kvinder og 11 procentmænd svaret, at de har været udsat for.
 - Der er ingen forskel på resultaterne i 2021 og 2025.

Herudover ser vi, at kvinder rammes på deres køn i selve det politiske arbejde:

- 19 procent af de kvindelige respondenter i nærværende undersøgelse og to procent af de mandlige respondenter svarer, at de har fået kommentarer om, at de primært/udelukkende er blevet opstillet eller valgt på grund af deres køn.
- 20 procent af de kvindelige respondenter og tre procent af de mandlige svarer, at de har fået kommentarer om, at deres succes i kommunalpolitik primært/udelukkende skyldtes deres køn.
- 17 procent af kvinder og fire procent mænd svarer, at de er blevet tilsidesat, overset eller nedprioriteret i politiske konstitueringer på grund af deres køn.

Disse oplevelser finder sted i byrådssalen, på sociale medier og i det offentlige rum.

Både kvinder og mænd er udsat for seksuel chikane. Den hyppigste oplevelse med seksuel chikane for både kvinder og mænd er at få uønskede kommentarer eller vittigheder om krop eller udseende. Det har 30 procent kvinder og 12 procent mænd oplevet mindst en gang i den nuværende valgperiode. 14 procent kvinder svarer, at de har oplevet uønskede fysiske berøringer. Det gælder for syv procent af mændene.

Kommunalpolitikere er i stort omfang udsat for online had. Både kvinder og mænd rammes, dog rammes flere kvinder, og det sker hyppigere.

Den anden konklusion er, at kommunalpolitikere i stort omfang er udsat for online had, ubehagelige digitale og fysiske henvendelser samt trusler.

65 procent af kvindelige og 57 procent af mandlige kommunalpolitikere, har oplevet at blive omtalt eller tiltalt nedgørende eller hadefuldt på sociale medier i forbindelse med politiske debatter. Her ser vi, at kvinder især rammes på deres køn og alder, samt at personer med minoritetsetnisk baggrund rammes på deres etnicitet.

Kommunalpolitikere rammes af ubehagelige henvendelser både digitalt og fysisk i deres nærmiljø. Både kvinder og mænd rammes, men flere kvinder rammes, og de rammes hyppigere.

Resultaterne viser at:

- 40 procent kvinder og 27 procent mænd har oplevet at modtage ubehagelige henvendelser rettet mod deres familie og/eller dem selv digitalt. Henvendelserne sker eksempelvis på sociale medier, på SMS, telefon eller mail.
 - 16 procent kvinder og 12 procent mænd har oplevet det mere end fem gange i nuværende valgperiode.

- 21 procent kvinder og 15 procent mænd har oplevet at modtage ubehagelige henvendelser rettet mod deres familie og/eller dem selv fysisk. Henvendelserne kommer fra blandt andet personer i lokalområdet og kan finde sted på kommunalpolitikernes bopæl samt på deres børns skoler.
 - Otte procent kvinder og tre procent mænd har oplevet det mere end fem gange i nuværende valgperiode.

Andre med tilknytning til politik udøver forskelsbehandling og seksuel chikane. Online had og trusler kommer primært fra borgerne.

Vi ser, at forskelsbehandlingen på baggrund af køn samt seksuel chikane primært udøves af andre med tilknytning til politik. Eksempelvis fra andre kommunalpolitikere eller personer, der er medlemmer af politiske partier. Begge dele kan være fra eget eller andre partier. Derimod ser vi, at online og fysisk had samt trusler primært stammer fra borgerne.

Der er stærk kønsulighed i, hvilke emner kommunalpolitikere arbejder med, men der er tegn på en opblødning blandt yngre politikere.

Det ser vi blandt andet på følgende områder:

- 50 procent kvinder og 27 procent mænd, svarer, at de sidder i udvalg, der beskæftiger sig med børn og unge, herunder skoler og daginstitutioner.
- 44 procent kvinder og 29 procent mænd har svaret, at de sidder i udvalg, der beskæftiger sig med sociale forhold.
- 50 procent mænd og 42 procent kvinder, sidder i udvalg, der beskæftiger sig med økonomi.
- 42 procent mænd og 30 procent kvinder, sidder i udvalg, der beskæftiger sig med ældre, sundhed og omsorg.
- 40 procent mænd og 29 procent kvinder, sidder i udvalg, der beskæftiger sig med teknik og miljø.

Samtidig ser vi, at:

- Yngre kvinder sidder i højere grad end ældre kvinder i økonomiudvalg. Andelen af yngre kvinder og ældre mænd, der sidder i økonomiudvalg, er lige stor.
- Yngre mænd sidder i højere grad end ældre mænd i udvalg, der beskæftiger sig med børn og unge.
- Ældre kvinder sidder i højere grad end både yngre kvinder og mænd i udvalg, der beskæftiger sig med ældre, sundhed og omsorg, samt sociale forhold.

Kvinder og personer med minoritetsetnisk baggrund stiller op blandt andet for at være med til at sikre repræsentation.

Vi ser, at kvinder og personer med minoritetsetnisk baggrund i langt højere grad end mænd svarer, at de stiller op til kommunalvalget for at sikre mere balanceret repræsentation. Samtidig ser vi også, at en langt større andel kvinder end mænd mødes med kommentarer om, at deres opstilling, valg og succes i kommunalpolitik udelukkende er på grund af deres køn, og de får det oftere at vide end de mænd, der får denne typer kommentarer.

Det betyder altså, at de underrepræsenterede grupper selv bidrager til en mere lige repræsentation, men samtidig kan få at vide, de ikke er kvalificerede nok. Vi kan se i kommentarfelterne, at kvinder, der meget erfarne inden for et fagligt område, mødes med kommentarer og lave forventninger til deres faglighed.

KVINFO anbefaler

På baggrund af denne undersøgelse konstaterer KVINFO, at kommunalpolitik i Danmark foregår under usikre forhold. Store grupper af kommunalpolitikere er udsat for forskelsbehandling på baggrund af køn, seksuel chikane, trusler og online had. Vi ser, at de underrepræsenterede grupper i kommunalpolitik, især

kvinder og personer med minoritetsetnisk baggrund, er hårdest ramt i mange tilfælde. Vi ser også, at udøverne af forskelsbehandling på baggrund af køn og seksuel chikane i overvejende grad er andre kommunalpolitikere eller personer med tilknytning til politiske partier.

Den enkelte kommunalpolitiker har begrænsede muligheder for at ændre situationen. I tilfælde af uønskede fysiske berøringer, kan kommunalpolitikeren indgive en politianmeldelse for blufærdighedskrænkelser. Det er også muligt for den enkelte politiker at indbringe en sag om forskelsbehandling for Ligebehandlingsnævnet. Sådanne individuelle løsninger kan virke i de enkelte sager.

KVINFO ser dog, at omfanget af problemerne er så stort, at det kalder på kollektive analyser og løsninger. Det er afgørende at erkende, at der eksisterer begrænsende og skadelige politiske kulturer, som skal ændres, og at de, der kan ændre disse kulturer, påtager sig deres ansvar. Det gælder de politiske partier og det gælder kommunalbestyrelserne selv.

På den baggrund fremsætter KVINFO følgende anbefalinger:

KVINFO anbefaler, at Kommunernes Landsforening og de politiske partier sammen sætter et forpligtende arbejde om kulturændringer i gang

Når vi ser på resultaterne af denne undersøgelse og forskningen i politisk vold mod kvinder, tegner der sig et billede af en kultur, hvor sexismen og seksuel chikane bruges som et magtmiddel til at holde kvinder og andre underrepræsenterede grupper uden for indflydelse. En kulturændring skal ikke have fokus på, at de, der udsættes for sexismen og seksuel chikane, selv skal sige fra. Derimod skal der arbejdes på at skabe en tryk kultur, hvor det er de faglige og politiske modsætninger, der præger arbejdet. Det er ikke let, og det kræver at ansvaret for dette placeres utvetydigt.

Denne undersøgelse arbejder på tværs af landets 98 kommuner, og KVINFO kan på baggrund af undersøgelsen ikke sige noget om, hvordan kulturen er i de enkelte kommunalbestyrelser. Der kan være store forskelle. KVINFO anbefaler, at Kommunernes Landsforening og de politiske partier sammen og hurtigst muligt laver en handlingsplan for, hvordan der skal arbejdes med kulturforandringer de næste fire år. KVINFO anbefaler at planen som minimum indeholder følgende:

- Nedsætte et råd af eksperter og politikere, der kan monitorere miljøet i kommunalbestyrelser samt sætte konkrete initiativer i gang. I designet kan der hentes inspiration for eksempel fra Folketingets Præsidium, Arbejdstilsynet og Samarbejde om Psykisk Arbejds miljø i Kommunerne, der er et tilbud til kommunale arbejdspladser.
- En ekstern undersøgelse af det politiske miljø i de enkelte kommunalbestyrelser, herunder af omfang og karakter af forskelsbehandling på baggrund af køn og etnisk baggrund samt seksuel chikane.
- Minimum en trivselsmåling pr. valgperiode blandt alle valgte til kommunalbestyrelser, hvor både de politiske partier og kommunalbestyrelser har forpligtelse til at følge op.
- Tilvejebringelse af viden om, hvad forskelsbehandling på baggrund af køn og minoritetsetnisk baggrund samt seksuel chikane er.
- Uddannelse af kommunalpolitikere i, hvordan man kan arbejde aktivt med at gribe ind overfor forskelsbehandling på baggrund af køn og minoritetsetnisk baggrund samt seksuel chikane i det kommunalpolitiske arbejde. Det kan for eksempel være i forhold til, hvordan mødeledere og kollegaer kan sætte en ligeværdig og respektfuld tone under møder og i det politiske arbejde generelt.

KVINFO anbefaler, at der placeres et tydeligt ansvar hos ledelsen i de politiske partier

I en kendelse fra 2022 i en sag om forskelsbehandling på baggrund af køn og religion i et politisk parti, vurderede Ligebehandlingsnævnet, "at stillinger af politisk karakter – uanset ordlyden af de danske bestemmelser – var omfattet af beskyttelsen i Forskelsbehandlingsloven og Ligebehandlingsloven. Flertallet vurderede videre, at et politisk parti var pligtssubjekt efter lovgivningen, idet partiet fastsatte bestemmelser og traf afgørelse om adgang til udøvelse af erhvervsmæssig beskæftigelse"⁷. Klagen blev afvist, da det blev vurderet, at "ingen af parterne havde fremlagt dokumentation for sine påstande, og at dette alene kunne afklares ved mundtlige parts- og vidneforklaringer. En sådan bevisførelse kunne ikke foretages for nævnet, men måtte ske for domstolene"⁸.

Ligebehandlingsnævnet siger altså, at et politisk parti er *pligtssubjekt efter lovgivningen*. Det vil sige, at de politiske partier skal overholde Ligebehandlingsloven. Derfor anbefaler KVINFO, at de politiske partier tager dette ansvar alvorligt. Det betyder dels, at de kommunalpolitikere, der er ofre for chikane og seksuel chikane, beskyttes. Og dels at de politikere og andre medlemmer af partier, der udøver seksuel chikane og sexisme, sanktioneres. KVINFO anbefaler at de politiske partier at:

- Udarbejder tydelige procedurer for, hvordan sager om forskelsbehandling og seksuel chikane håndteres i partiet.
 - Hvis disse allerede findes, bør partierne revurdere, om procedurerne fungerer efter hensigten.
- Tydeliggør og definerer, hvad forskelsbehandling og seksuel chikane er, og at forpligtelsen til ikke at udsætte politiske kollegaer gælder for både medlemmer af eget og andres partier.

KVINFO anbefaler, at de politiske partier tager ansvar for, at kommentarer på sociale medier modereres

I online debatter ses udbredt had. Afsendere er ofte borgere men kan også være andre politikere. Det kan være svært for den enkelte politiker at beskytte og forsvare sig imod angreb, men det er muligt at påvirke debatten i positiv retning gennem moderation og ved omhyggelig formulering af indlæg til sociale medier. Vi anbefaler, at de politiske partier sætter sig ind i, hvad effektiv moderation indebærer. Her kan projektet *Digital Hverdagssexisme. Hvordan forebygger og håndterer man den hårde tone i online debatter?*⁹ gennemført af KVINFO og firmaet Analyse&Tal inddrages. Centrale anbefalinger inkluderer:

- Opkvalificer moderatorers viden om og håndtering af hverdagssexisme for at mindske subtile og grovere former for sexisme.
- Styrk professionalisme, og implementer en systematisk moderationsstrategi og klare retningslinjer for at skabe strømlinet og effektiv moderation.
- Brug synlig moderation for at markere rammer for den digitale debatkultur og forebygge uønsket adfærd i kommentarspor.
- Afsæt ressourcer til moderation og giv moderatorer et tydeligt mandat.

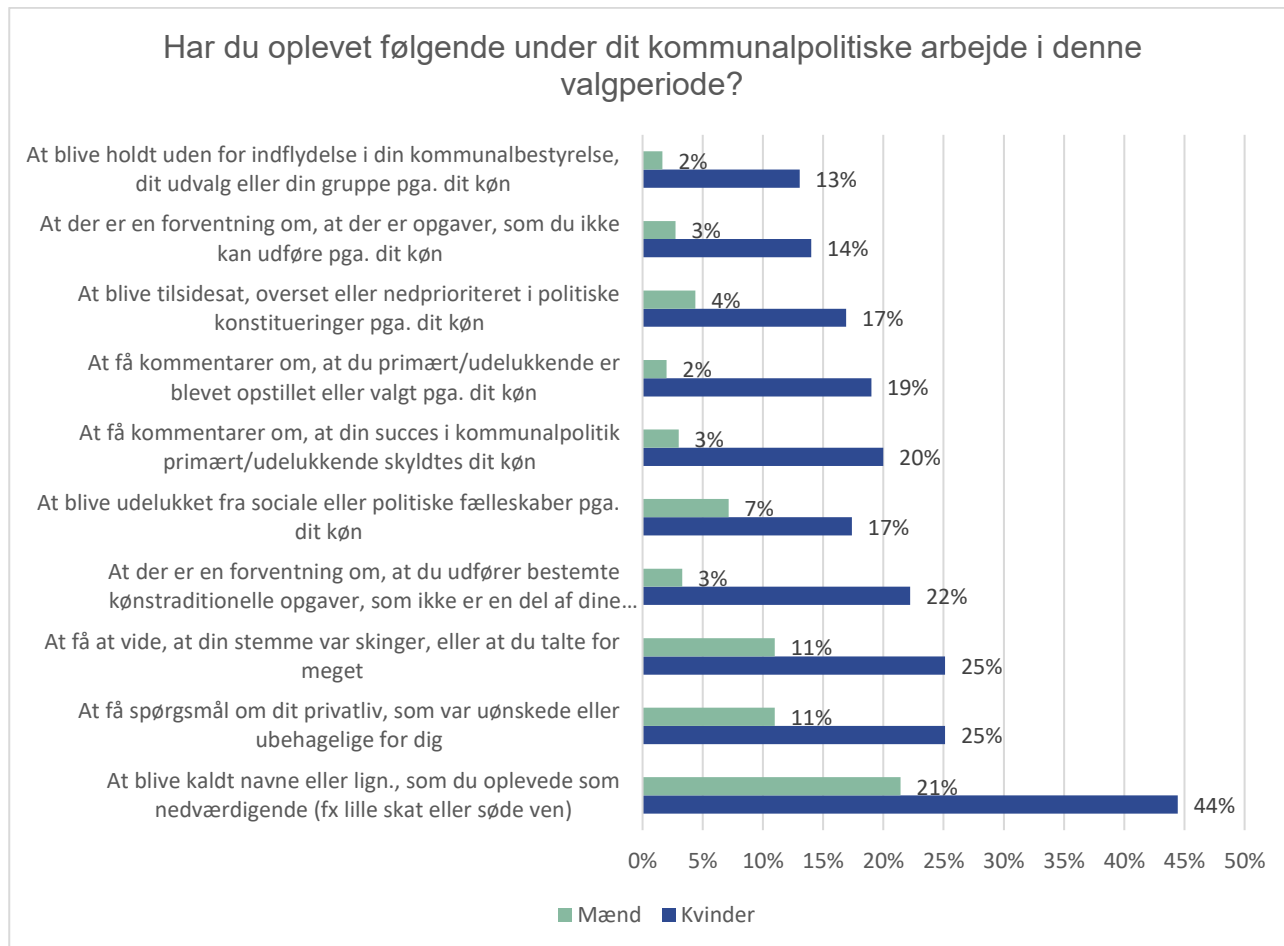
⁷Ligebehandlingsnævnet, 2022, *Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn religion og tro chikane kompetence parts og vidneforklaringer* <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2022/10097/dan/pdf>

⁸ Ligebehandlingsnævnet, 2022, *Ligebehandlingsnævnets afgørelse om køn religion og tro chikane kompetence parts og vidneforklaringer* <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2022/10097/dan/pdf>

⁹ KVINFO & Analyse&Tal, 2025, *Digital Hverdagssexisme, Hvordan forebygger og håndterer man den hårde tone i online debatter?* <https://www.oqta.dk/publikationer/digital-hverdagssexisme>

Forskelsbehandling på baggrund af køn

I spørgeskemaet har vi stillet en række konkrete spørgsmål til respondenternes oplevelser med forskelsbehandling på baggrund af køn under deres kommunalpolitiske arbejde i nuværende valgperiode.

Figur 1: Forskelsbehandling på baggrund af køn. Fordelt på køn

Både mandlige og kvindelige respondenter har oplevet forskelsbehandling på baggrund af deres køn, men som figuren ovenfor viser, har kvindelige respondenter oplevet det i et markant større omfang i alle svarkategorier.

De hyppigste oplevelser med forskelsbehandling på baggrund af køn for både kvinder og mænd er:

- At blive kaldt nedværdigende navne eller lignende, hvilket gælder for 44 procent kvinder og 21 procent mænd.
 - I 2021 var det 28 procent kvinder og 10 procent mænd, der svarede ja til dette.
- Uønskede eller ubehagelige spørgsmål om ens privatliv har 25 procent kvinder og 11 procent mænd svaret, at de har været udsat for.
 - I 2021 var det henholdsvis 15 procent kvinder og otte procent mænd.
- At få at vide at ens stemme er skinger, eller at man taler for meget, har 25 procent kvinder og 11 procent mænd svaret, at de har været udsat for.
 - Der er ingen forskel på resultaterne i 2021 og 2025.

Herudover ser vi, at kvinder angribes på deres køn i selve det politiske arbejde:

- 19 procent af de kvindelige respondenter og to procent af de mandlige svarer, at de har fået kommentarer om, at de primært/udelukkende er blevet opstillet eller valgt på grund af deres køn.

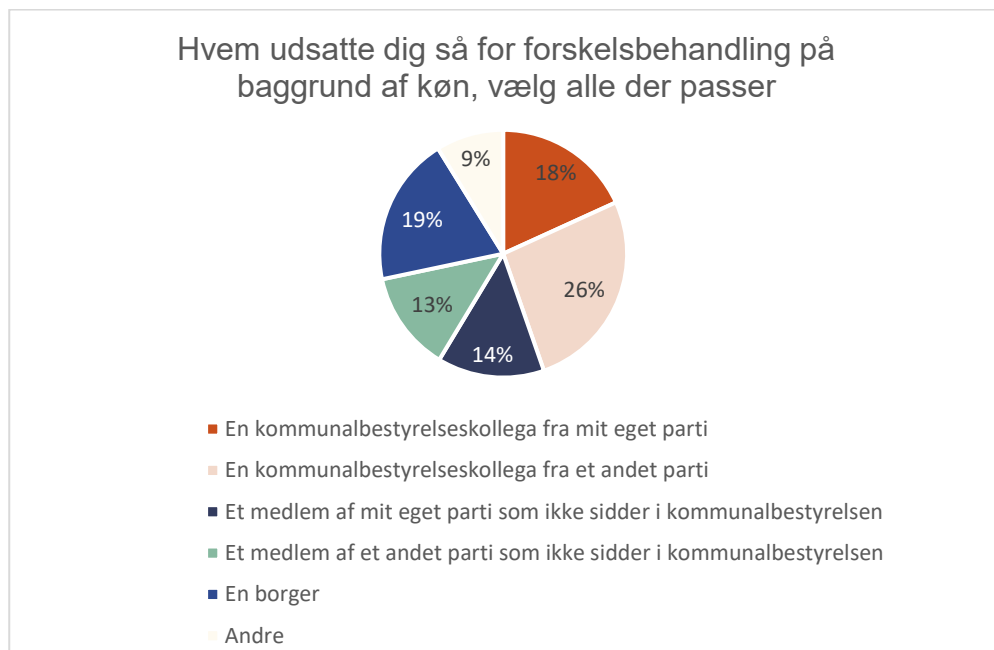
- 20 procent af de kvindelige respondenter og tre procent af de mandlige har fået kommentarer om, at deres succes i kommunalpolitik primært/udelukkende skyldtes deres køn.
- 17 procent kvinder og fire procent mænd er blevet tilsidesat, overset eller nedprioriteret i politiske konstitueringer på grund af deres køn.

Hvis vi fordeler svarene på både køn og alder, ser vi tydeligt, at yngre kvinder er mest udsat for alle typer af oplevelser, som vi har spurgt til og således den mest udsatte gruppe i forhold til forskelsbehandling generelt. Derudover kan vi se, at yngre mænd er mere udsat end ældre mænd, mens ældre kvinder er mere udsat end yngre mænd, bortset fra når det handler om at blive kaldt navne og uønskede spørgsmål om privatlivet. Herudover er kvinder i højere grad end mænd udsat for oplevelserne mere end en gang.

Der er i det store hele ikke sket positive ændring i forskelsbehandling på baggrund af køn, hvis vi sammenligner undersøgelsesresultater fra 2021 og 2025.

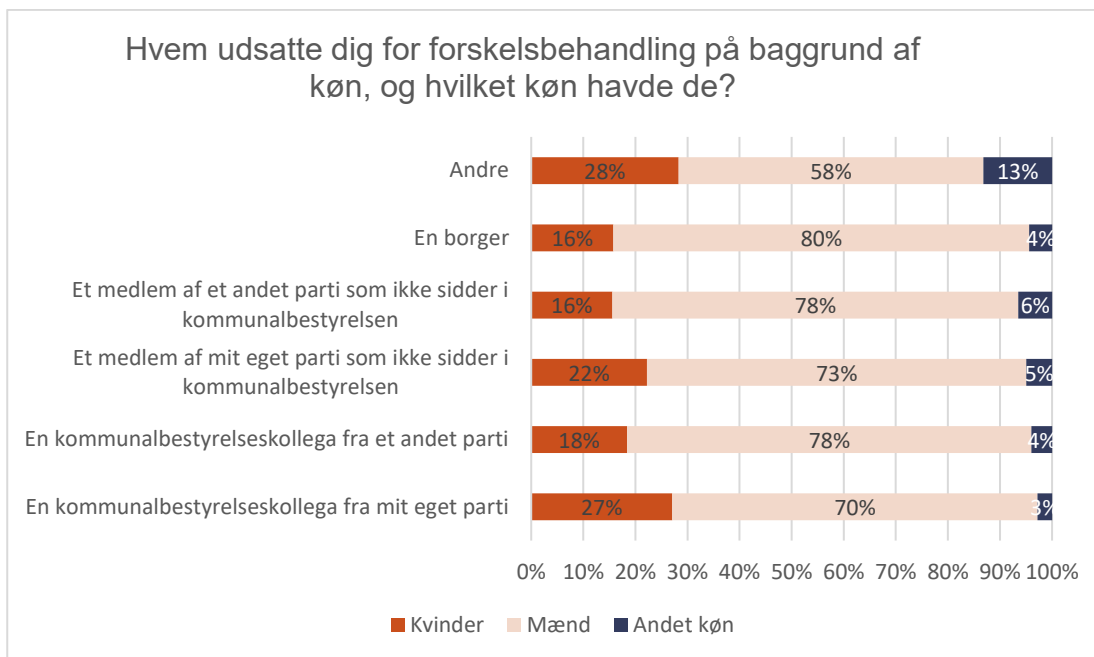
Hvem udsatte kommunalpolitikere for oplevelserne og i hvilken sammenhæng fandt det sted?

Vi har spurgt respondenterne, hvem der udsatte dem for ovenstående oplevelser med forskelsbehandling på baggrund af køn, og i hvilke sammenhænge det fandt sted.

Figur 2: Hvem udsatte dig for forskelsbehandling på baggrund af køn

Vi ser, at udøverne af forskelsbehandling på baggrund af køn især er kommunalbestyrelseskolleger fra andre partier (26 procent), borgere (20 procent) og kommunalbestyrelseskolleger fra eget parti (18 procent).

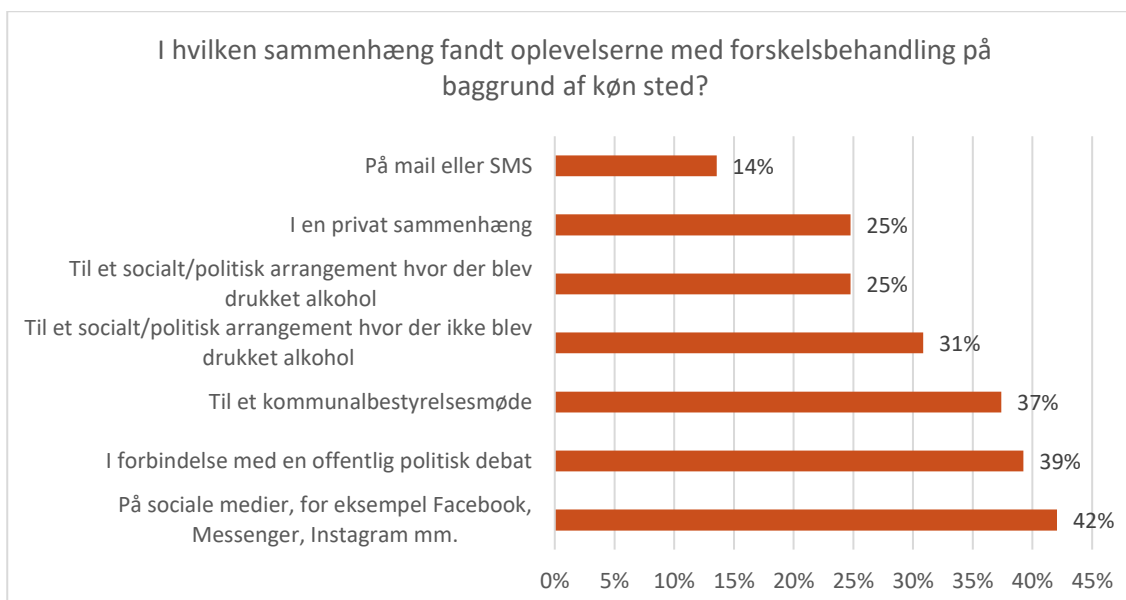
Figur 3: Hvem udsatte dig for forskelsbehandling på baggrund af køn. Fordelt på køn

Vi kan se i figuren herover, at mænd i højere grad end kvinder, udsætter andre for oplevelserne.

Når vi ser på, i hvilken sammenhæng oplevelserne fandt sted, er de tre hyppigste steder:

- På sociale medier (42 procent).
- I forbindelse med offentlig politisk debat (39 procent).
- Til kommunalbestyrelsesmøde (37 procent).

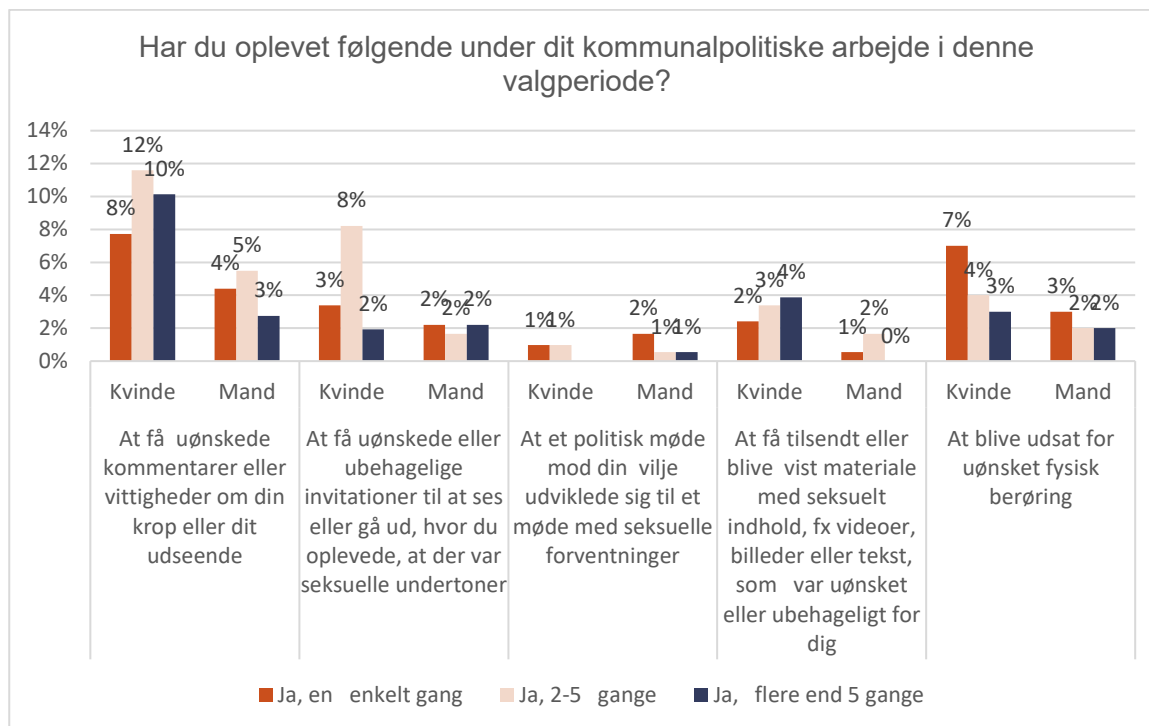
Se også figuren herunder.

Figur 4: I hvilken sammenhæng fandt oplevelserne sted?

Seksuel chikane

I spørgeskemaet har vi stillet en række konkrete spørgsmål til respondenternes oplevelser med seksuel chikane under deres kommunalpolitiske arbejde i denne valgperiode.

Figur 5: Seksuel chikane, oplevelser med. Fordelt på køn

Både kvinder og mænd er udsat for seksuel chikane. Den hyppigste oplevelse med seksuel chikane for både kvinder og mænd er at få uønskede kommentarer eller vittigheder om krop eller udseende. Det har 30 procent af kvinder og 12 procent af mænd oplevet mindst en gang i denne valgperiode.

Vi ser, at 22 procent af kvinderne har været udsat for dette mere end en gang, hvilket er næsten en fordobling sammenlignet med undersøgelsen i 2021. Samtidig er der ikke sket en ændring i andelen af mænd, der har oplevet uønskede kommentarer eller vittigheder om krop eller udseende.

14 procent af kvinderne har været udsat for uønsket fysisk berøring, heraf har halvdelen oplevet det mere end en gang i den nuværende valgperiode. Syv procent af mændene har været udsat for uønsket fysisk berøring, heraf har fire procent været udsat for det mere end en gang.

Derudover ser vi, at:

- 13 procent kvinder svarer, at de har oplevet at få uønskede eller ubehagelige invitationer til at ses eller gå ud, hvor de oplevede, at der var seksuelle undertoner. Det gælder for seks procent af mændene.
 - Her er andelen af kvinder den samme som i 2021, mens der kun var en procent af mændene, der svarede dette i 2021.
- 14 procent kvinder svarer, at de har oplevet uønskede fysiske berøringer. Det gælder for syv procent af mændene.
 - 13 procent af kvinder og tre procent af mænd svarede dette i 2021.

Hvem har udøvet seksuel chikane og i hvilken sammenhæng fandt det sted?

I spørgeskemaundersøgelsen har vi spurgt, hvem der har udsat respondenterne for uønskede fysiske berøringer, samt i hvilken sammenhæng oplevelserne med uønskede fysiske berøringer fandt sted.

Vi kan ikke konkludere specifikke detaljer om udøveren, for eksempel om det er den samme person eller forskellige personer, der har udsat respondenterne for uønskede fysiske berøringer. De følgende figurer fortæller, hvilken position og hvilket køn udøveren har, samt i hvilken sammenhæng oplevelserne med uønskede fysiske berøringer har fundet sted.

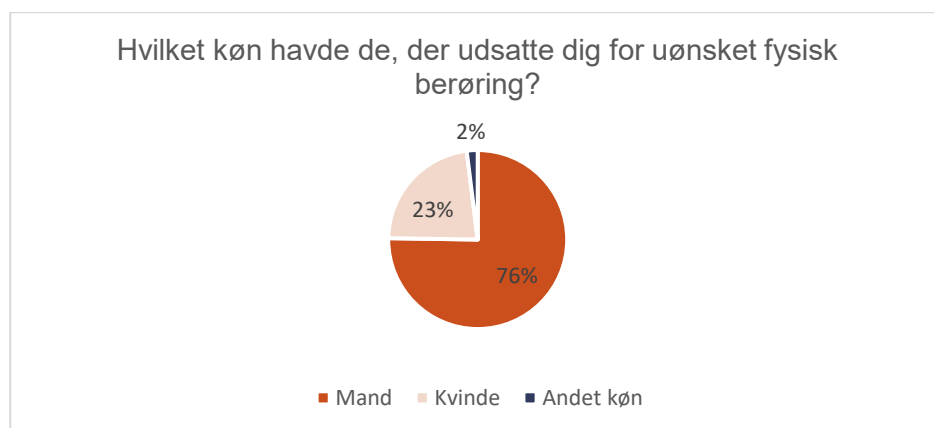
Samlet ser vi:

- I 52 procent af tilfældene blev den uønskede fysiske berøring udøvet af en kollega fra kommunalbestyrelsen, hovedsageligt fra et medlem fra et andet parti.
- I 25 procent af tilfældene var udøveren et medlem af eget eller et andet parti, der ikke sad i kommunalbestyrelsen.
- I 17 procent af tilfældene var udøveren en borger.

Figur 6: Hvem udsatte dig for uønskede fysiske berøringer?

Hvis vi ser på kønnet på de personer, der har udsat andre for uønsket fysisk berøring, er det i 74 procent af tilfældene en mand og i 24 procent af tilfældene en kvinde.

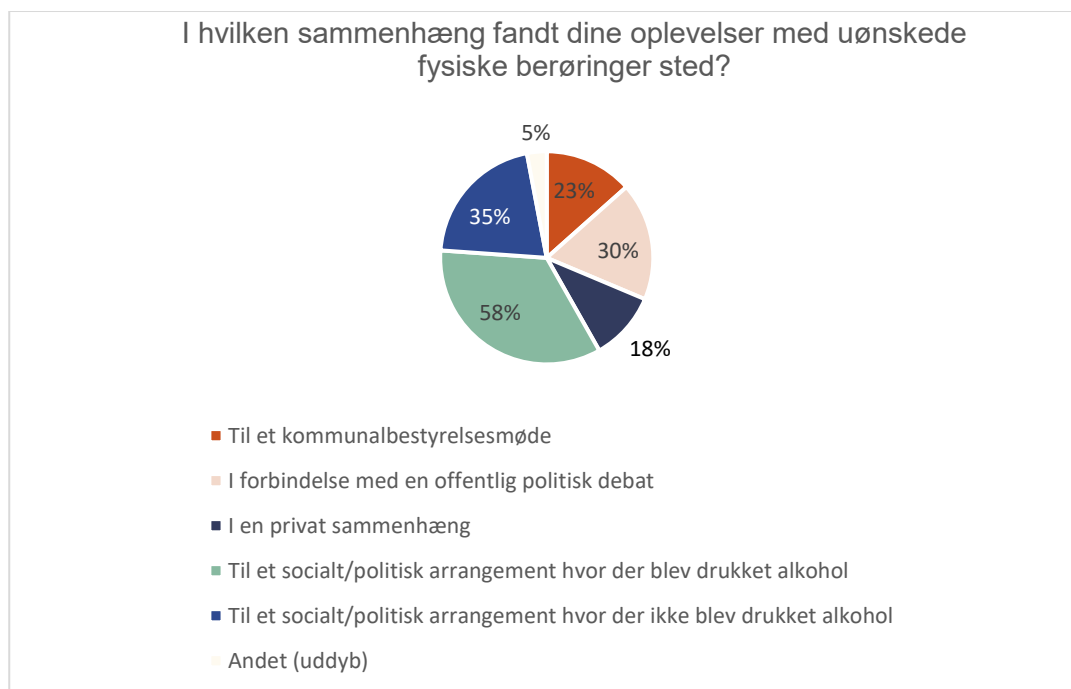

Figur 7: Hvilket køn havde de, der udsatte dig for uønsket fysisk berøring?

Figur 6 og Figur 7 ovenfor viser fordelingen på køn og position for dem, der har udsat andre for uønskede fysiske berøringer.

Blandt kvinder udsat for uønsket fysisk berøring svarer 93 procent, at udøveren var en mand. Blandt mænd udsat for uønsket fysisk berøring svarer 70 procent, at udøveren var en kvinde, 25 procent at udøveren var en mand, og resten at udøveren var et andet køn.

I 58 procent af tilfældene er de uønskede fysiske berøringer fundet sted til et socialt/politisk arrangement, hvor der blev drukket alkohol, mens det i 35 procent af tilfældene er til et socialt/politisk arrangement, hvor der ikke blev drukket alkohol.

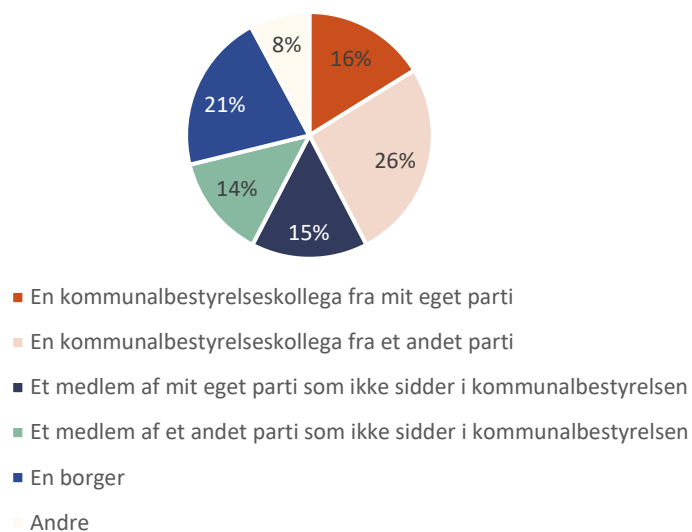
Figur 8: I hvilken sammenhæng fandt de uønskede fysiske berøringer sted?

Vi har også spurgt samlet til følgende fire former for seksuel chikane:

- At få uønskede kommentarer eller vittigheder om din krop eller dit udseende.
- At få uønskede eller ubehagelige invitationer til at ses eller gå ud, hvor du oplevede, at der var seksuelle undertoner.
- At et politisk møde mod din vilje udviklede sig til et møde med seksuelle forventninger.
- At få tilsendt eller blive vist materiale med seksuelt indhold, fx videoer, billeder eller tekst, som var uønsket eller ubehageligt for dig.

Her har vi spurgt, hvem der udsatte politikerens for denne seksuelle chikane, og i hvilken sammenhæng det skete.

Hvem udsatte dig for seksuel chikane?

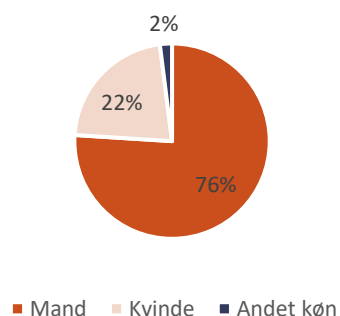
Figur 9: Hvem udsatte dig for seksuel chikane?

Her ser vi at:

- I 42 procent af tilfældene er det et andet medlem af kommunalbestyrelsen, enten fra eget eller et andet parti.
- I 29 procent af tilfældene er der tale om et medlem af eget eller andet parti, der ikke sidder i kommunalbestyrelsen.
- I 21 procent af tilfældene er det en borger.

Hvis vi ser på hvilket køn, personerne, der har udsat andre for seksuel chikane har, var det i 76 procent af tilfældene en mand og i 22 procent en kvinde.

Hvilket køn havde de, der udsatte dig for seksuel chikane ?

Figur 10: Hvilket køn havde de, der udsatte dig for seksuel chikane?

Blandt kvinder udsat for seksuel chikane svarer 93 procent, at udøveren var en mand. Blandt mænd udsat for seksuel chikane svarer 59 procent, at udøveren var en kvinde og 40 procent at det var en mand.

Online had og trusler

En stor del af den debat, som politikere deltager i, foregår online i et debatklima, der kan være præget af hadefulde kommentarer og sexismen.

Rapporten *Angreb og had i den offentlige debat på Facebook* fra Analyse&Tal i marts 2025 viser, at der på både politikeres og mediers Facebooksider findes mange kommentarer, der er kategoriseret som sproglige angreb, og at kvinder og etniske minoriteter er mest udsat. Værst går det udover mennesker med etnisk minoritetsbaggrund, idet 35 procent af alle hadefulde angreb er baseret på "etnicitet og nationalitet". Disse er langt overvejende rettet mod personer fra Mellemøsten (84 procent). 22 procent af de hadefulde kommentarer er rettet mod "køn og kønsudtryk". Her er kvinder langt mere udsatte for kønsbaseret had end mænd, idet 73 procent er rettet mod kvinder og 27 procent mod mænd¹⁰.

Udover direkte hadefulde kommentarer foregår der også mere subtil sexismen og forskelsbehandling på baggrund af køn i debatter online. Der er her tale om, hvad der kan kaldes hverdagssexisme:

"Den (hverdagssexismen, red.) spredes potentielt hurtigere og når bredere ud digitalt og normaliseres dermed i og af debatten online. Det udgør både et demokratisk problem i sig selv og skaber grobund for grovere sexistisk adfærd, hvorfor det er meget væsentligt at forebygge og håndtere gennem moderation"¹¹.

På denne baggrund har KVINFO valgt at se nærmere på online had og sexismen rettet mod kommunalpolitikere. Samtidig har flere kommunalpolitikere omtalt at modtage direkte trusler, og flere kommuner har politianmeldt trusler rettet mod kommunalpolitikere¹². Vi har derfor også stillet spørgsmål om trusler.

Kommunalpolitikernes oplevelser online

Undersøgelsens resultater efterlader ingen tvivl om, at kommunalpolitikere er særdeles udsatte for en række ubehagelige oplevelser (figur 11).

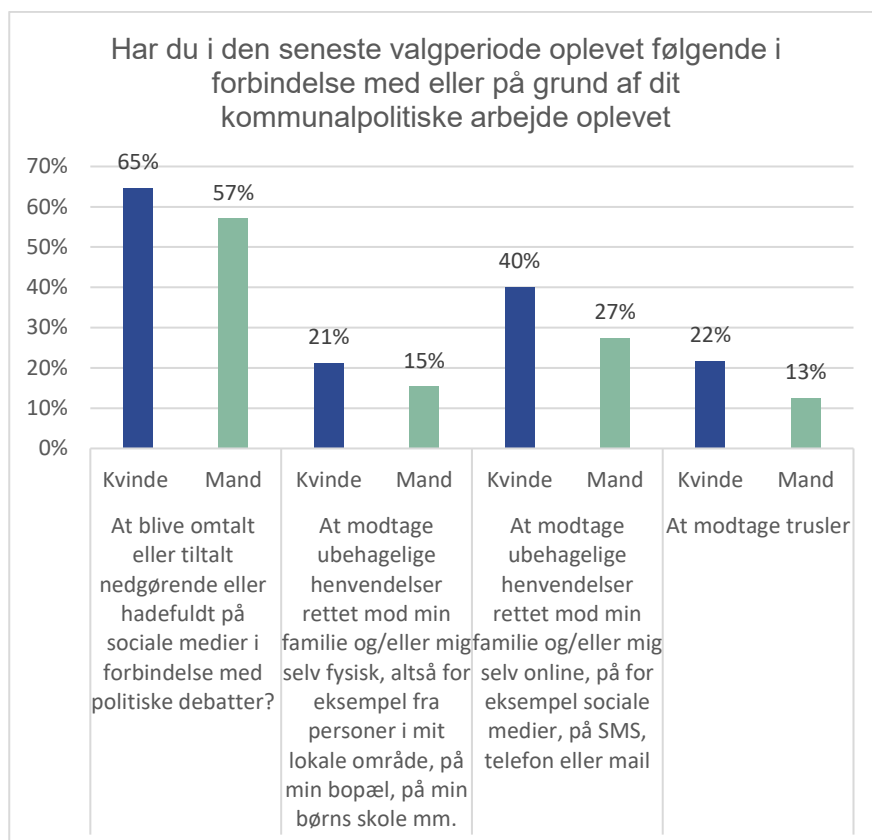
¹⁰ Analyse&Tal, 2025, *Angreb & had i den offentlige debat på Facebook*

<https://www.ogtal.dk/assets/files/Angreb-og-had-i-den-offentlige-debat-paa-Facebook.pdf>

¹¹ KVINFO & Analyse&Tal, 2025, *Digital Hverdagssexisme, Hvordan forebygger og håndterer man den hårde tone i online debatter?*
<https://www.ogtal.dk/publikationer/digital-hverdagssexisme>

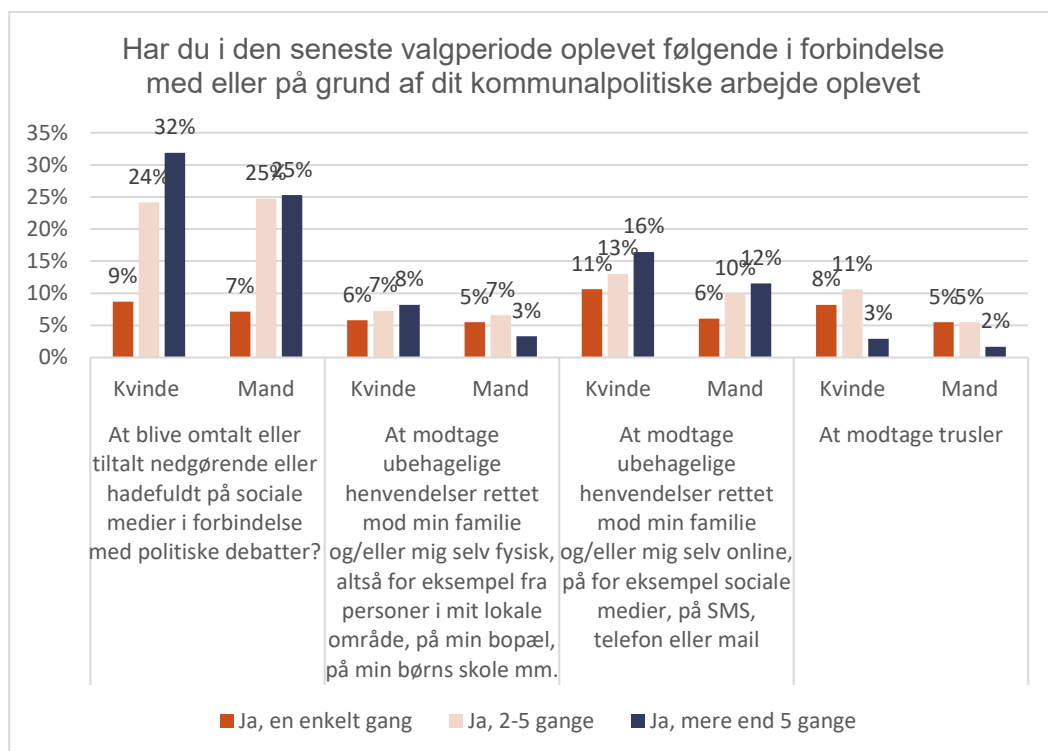
¹² Nordjyske, 2024, *Lokalpolitik i dag: Grove sexistiske sms'er, trusler om tæsk og dødstrusler*

<https://nordjyske.dk/nyheder/nordjylland/lokalpolitik-i-dag-grove-sexistiske-sms-er-trusler-om-taesk-og-doedstrusler/5262023>

Figur 11: Oplevelser med had og trusler, fordelt på køn

Vi kan se at både kvinder og mænd udsættes for de oplevelser, vi har spurgt til, vi ser tegn på at en større andel af kvindelige end mandlige kommunalpolitikere er udsat, og at kvinder er hyppigere udsat for oplevelserne (figur 12).

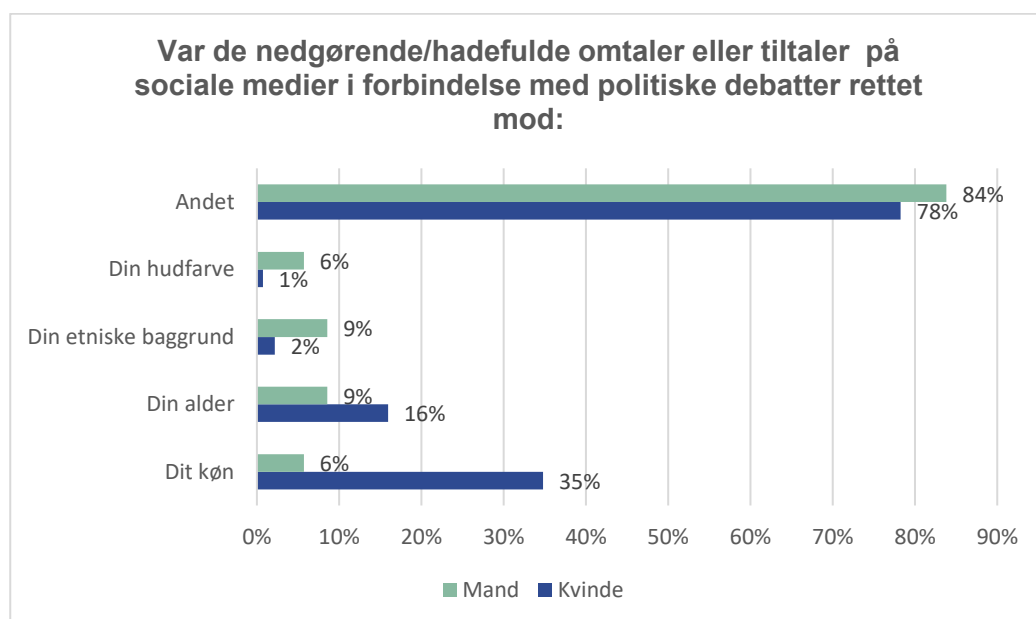

Figur 12: Oplevelser med had og trusler, fordelt på hyppighed og køn

Nedgørende eller hadefulde kommentarer på sociale medier

65 procent af kvindelige og 57 procent af mandlige kommunalpolitikere, har oplevet at blive omtalt eller tiltalt nedgørende eller hadefuldt på sociale medier i forbindelse med politiske debatter. 32 procent af kvinderne har oplevet det fem gange eller mere i den seneste valgperiode. Det samme har 25 procent af mændene.

Vi har spurgt kommunalpolitikerne til, hvad de nedgørende eller hadefulde kommentarer, var rettet imod (figur 13).

Figur 13: Hvad var det nedgørende/hadefulde omtaler rettet imod? Fordelt på køn

Som det fremgår af figur 13 herover, er både mænd og kvinder udsat for nedgørende/hadefulde omtaler på sociale medier. Vi ser dog en forskel i, hvad omtalerne drejer sig om. For kvinder er det i langt højere grad køn og alder end for mænd: 35 procent kvinder og seks procent mænd har svaret, at kommentarerne var rettet mod deres køn, og 16 procent kvinder og ni procent mænd svarer, at kommentarerne var rettet mod deres alder.

Hadefulde kommentarer om etnisk baggrund er hyppigere blandt mænd. Derudover har en stor andel af både mænd og kvinder svaret, at kommentarerne omhandler andre ting end køn, alder, etnisk baggrund og hudfarve. De angiver ikke kommentarenes indhold.

Ubehagelige henvendelser og trusler

Vi har spurgt til to forskellige typer ubehagelige henvendelser rettet mod kommunalpolitikere og/eller deres familier:

- Digitale
- Fysiske

Det har vi, fordi kommunalpolitikere ofte er tilgængelige digitalt på SMS, sociale medier og mail og samtidig ofte er tilgængelige og kendte i det fysiske område, de er valgt i.

Resultaterne viser, at:

- 40 procent kvinder og 27 procent mænd har oplevet at modtage ubehagelige henvendelser rettet mod deres familie og/eller dem selv online, på for eksempel sociale medier, på SMS, telefon eller mail.
 - 16 procent kvinder og 12 procent mænd har oplevet det mere end fem gange i denne valgperiode.
- 21 procent kvinder og 15 procent mænd har oplevet at modtage ubehagelige henvendelser rettet mod deres familie og/eller dem selv fysisk. Henvendelserne kommer eksempelvis fra personer i deres lokalområde, og finder sted på kommunalpolitikernes bopæl samt på deres børns skole.
 - Otte procent kvinder og tre procent mænd har oplevet det mere end fem gange i denne valgperiode.

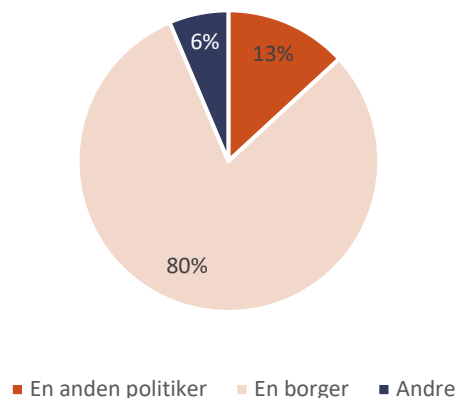
Trusler

21 procent kvinder og 13 procent mænd har modtaget trusler i denne valgperiode. Tre procent mænd og to procent kvinder har oplevet det mere end fem gange den seneste valgperiode.

Udøvere af hadefuld tale og trusler

Vi har også spurgt respondenterne, hvem der udsatte dem for hadefuld tale og trusler. Her ses det, at det langt overvejende er borgere, mens andre politikere står for i 12 procent af tilfældene.

Hvis du tænker på de oplevelser, vi lige har spurgt til, hvem udsatte dig for oplevelserne?

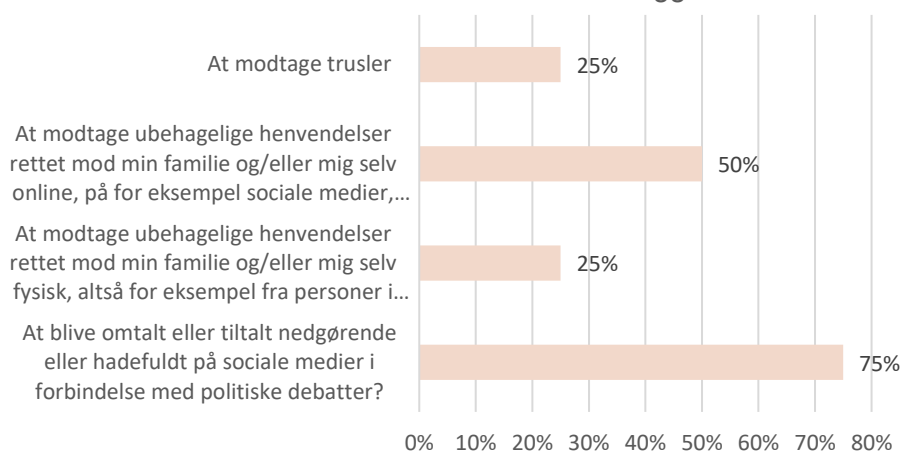
Figur 14: Hvem udsatte dig for hadefuld tale og trusler?

Personer med etnisk minoritetsbaggrund er særligt udsatte

Når vi analyserer omfanget af online had og trusler på tværs af etniske baggrunde, ser vi, at personer med etnisk minoritetsbaggrund i meget høj grad er udsatte i forhold til flertallet. Dette er særligt situationen på sociale medier, hvilket flugter med undersøgelsen *Angreb og had i den offentlige debat på Facebook*¹³. Vi ser også af svarene, at den nedgørende og hadefulde tale i høj grad er rettet mod respondenternes etniske baggrund og hudfarve (figur 15 og figur 16).

Har du i den seneste valgperiode oplevet følgende i forbindelse med eller på grund af dit kommunalpolitiske arbejde?

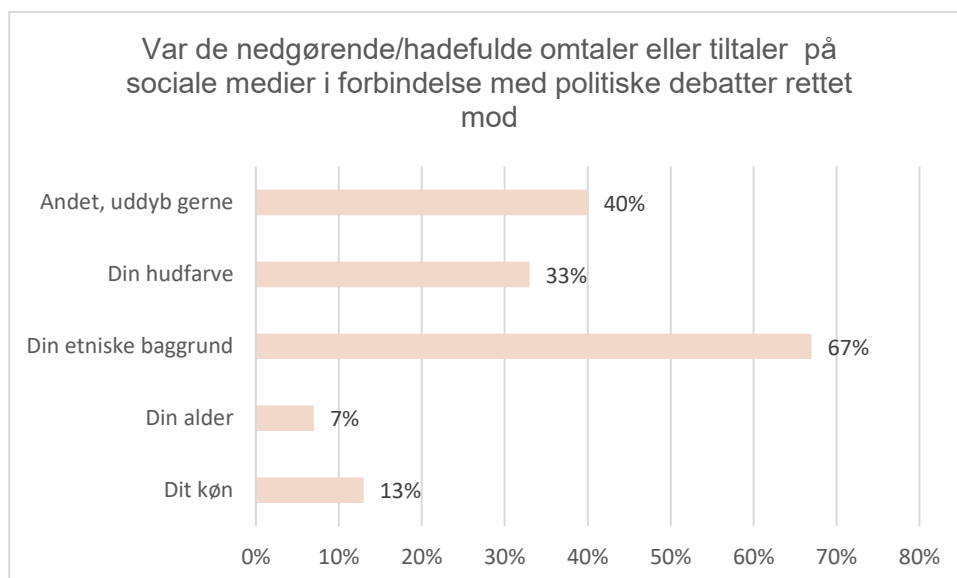
Personer med minoritetsetnisk baggrund

Figur 15: Oplevelser med had og trusler, personer med minoritetsetnisk baggrund

¹³ Analyse&Tal, 2025, *Angreb & had i den offentlige debat på Facebook*

<https://www.ogtal.dk/assets/files/Angreb-og-had-i-den-offentlige-debat-paa-Facebook.pdf>

Figur 16: Hvad var det nedgørende/hadefulde omtaler rettet imod? Personer med minoritetsetnisk baggrund

Respondenters egne kommentarer

I vores undersøgelse har respondenterne også bidraget med kommentarer. Dem analyserer vi her.

Forskelsbehandling på baggrund af køn

Flere respondenter skriver i kommentarer om oplevelser med diskrimination og chikane baseret på køn. Det kan være nedgørende kommentarer om at være en kvindelig politiker eller at blive behandlet "som en forvirret gammel kone i byrådssalen". Kvinder oplever at skulle forsvare deres køn og seksualitet. Nogle kvinder mener, de er mere hårdhudede end andre, fordi de er vant til at begå sig i en "mandeverden".

Der er også eksempler på kvinder, som ofte oplever uønskede fysiske berøringer fra kollegaer. Samt kvinder, der oplever borgere gå efter kvinder, fordi de tror, at kvinder er lettere at skræmme.

Flere respondenter oplever diskrimination baseret på deres udseende og krop. Det er ofte kommentarer fra kollegaer i byrådssalen, som kan omhandle diverse kropsdele, vægt og tøjvalg, eksempelvis hvorfor man går eller ikke går i noget bestemt tøj. Andre respondenter skriver, at de i byrådssalen er vidne til diskrimination baseret på udseende og krop, som ikke får konsekvenser for udøveren.

Forskelsbehandling på baggrund af alder

Flere svarpersoner fremhæver forskelsbehandling og diskrimination i forhold til alder og anciennitet, hvilket både yngre og ældre kommunalpolitikere oplever. Der bliver blandt andet påpeget, at der bliver lyttet mere til ældre mænd og byrådsmedlemmer med høj anciennitet i forhold til nye kommunalpolitikere. Denne forskelsbehandling slår mere igennem for kvinder end mænd.

I kommentarfeltene berører flere respondenter diskrimination omhandlende viden og erfaring. Flere oplever, at kollegaer mener, at de ikke har nok viden om et bestemt emne eller i det hele taget ikke den rette viden til at sidde i et byråd. I den forbindelse oplever nogle, at de skal bruge ekstra energi på at vise, at de har styr det pågældende emne. Der er eksempler på kvinder, der oplever ikke at kunne få plads i "hårdere" udvalg, selv om de har erfaring inden for området. Der er også kommentarer fra kvinder, der mødes med en forventning om hovedsageligt at udtale sig om velfærdsproblematikker. Omvendt er der eksempler på mandlige respondenter, der oplever, at kvindelige kommunalpolitikere har en forventning om, at de mandlige kommunalpolitikere ikke ved noget om børneområdet.

Maskulin kultur

Et andet tema, der går igen, er kommentarer, der beskriver kulturen i kommunalbestyrelsen som maskulin. Nogle respondenter skriver det direkte, mens andre giver eksempler. Det er for eksempel at:

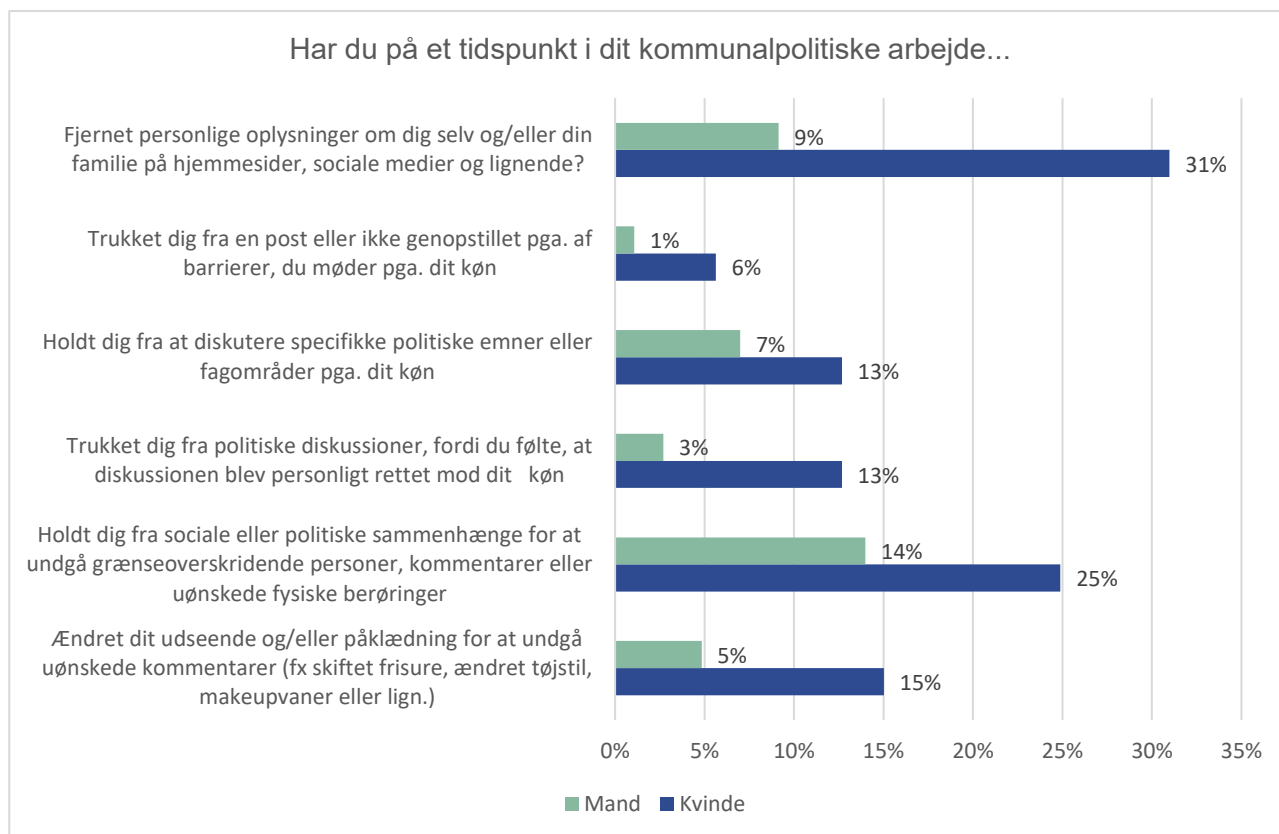
- Det kan være en fordel at være vant til at begå sig i en "mandeverdenen", hvor man er "mindre følsom".
- Mandlige kommunalpolitikere taler mest, det kan både være i udvalg og til kommunalbestyrelsesmøde.
- Der er en forventning om, at mandlige politikere skal deltage i et fællesskab af mænd og acceptere blandt andet lumre kommentarer i byrådssalen.
- Kvinder skal forberede sig bedre end mandlige kolleger og gentage pointer flere gange for at trænge igennem.

Den udprægede oplevelse af en maskulin kultur i kommunalbestyrelsen underbygges af flere respondenter, der skriver, at de ikke oplever nogen form for chikane eller grænseoverskridende adfærd, fordi de er en mand eller ældre mand.

Kommunalpolitikere forsøger at beskytte sig selv

I kommentarer fortæller kommunalpolitikere om, hvordan de forsøger at beskytte sig selv mod negative oplevelser. Mange fjerner eksempelvis oplysninger om sig selv og ens nærmeste fra at være offentligt tilgængelige for at undgå chikane. Nogle holder også visse oplysninger hemmelige. For eksempel oplysninger om deres børn og personlige forhold som skilsmisse.

I den rundsendte undersøgelse spurgte vi også, om politikerne har ændret noget ved sig selv eller i deres liv for at beskytte sig selv mod negative oplevelser.

Figur 17: Har du ændret noget ved dig selv eller dit liv på grund af dit politisk virke. Fordelt på køn

Vi ser en tydelig kønsfordeling i svarene her, hvor:

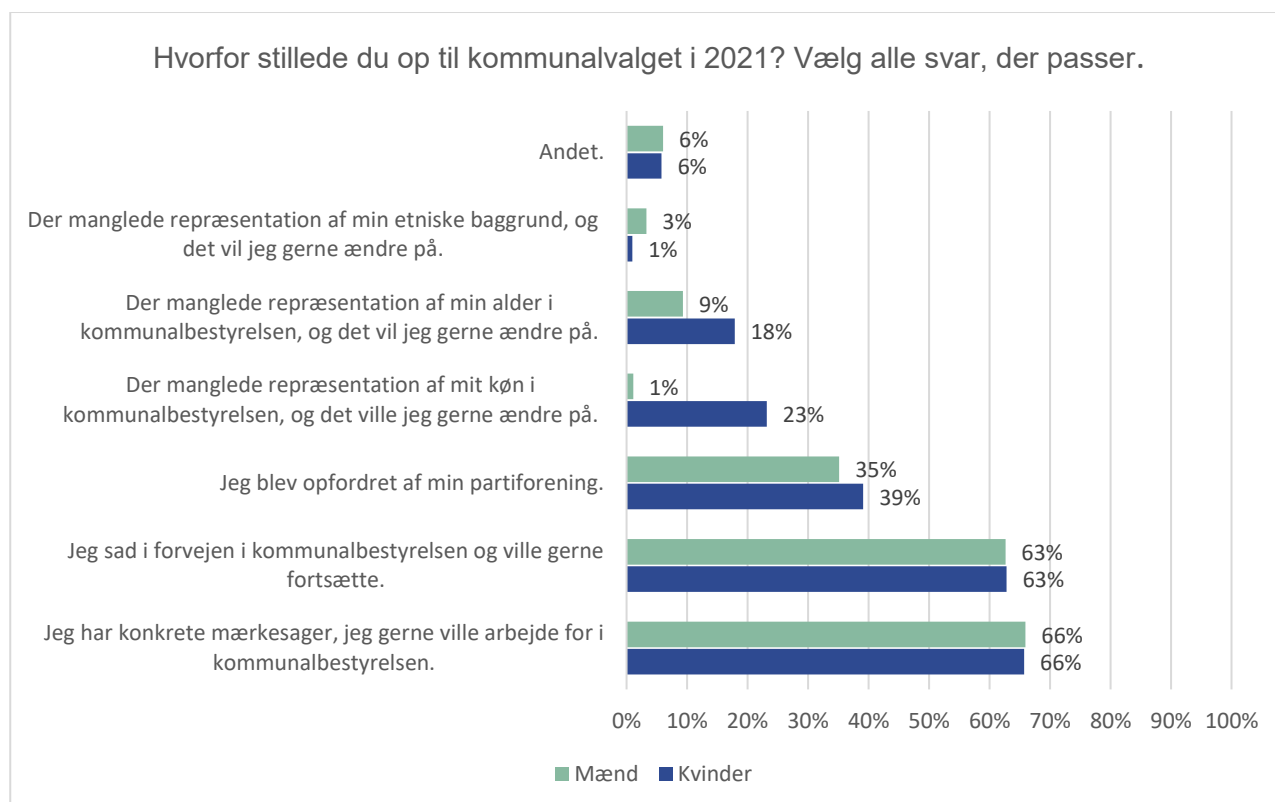
- 31 procent af kvinder har fjernet personlige oplysninger om sig selv eller sin familie fra hjemmesider, sociale medier mm. Det samme har ni procent af mændene.
- 25 procent af kvinder har holdt sig fra sociale eller politiske sammenhænge for at undgå grænseoverskridende personer, kommentarer eller uønskede fysiske berøringer. Det samme har 14 procent af mændene.

Årsager til opstilling og valgperioder

Vi har i spørgeskemaet spurgt kommunalpolitikkerne, hvorfor de opstiller eller ikke genopstiller. Her ser vi først på, hvorfor de stillede op til valget i 2021 og således har været kommunalpolitikere i den seneste valgperiode.

Årsager til at stille op til valget i 2021

På spørgsmålet om, hvorfor de stillede op til kommunalvalget i 2021, fordeler svarene sig som vist i figur 18. Vi ser både en del ligheder i svar fra kvinder og mænd, men vi ser også en række forskelle.

Figur 18: Hvorfor stillede du op til kommunalvalget. Fordelt på køn.

De hyppigste svar for både mandlige og kvindelige respondenter er, at de:

- har konkrete mærkesager, de gerne vil arbejde for i kommunalbestyrelsen. Dette gælder for 66 procent af både kvindelige og mandlige respondenter.
- i forvejen sad i kommunalbestyrelsen og gerne ville fortsætte. Denne årsag gælder for 63 procent af både kvindelige og mandlige respondenter.

Den største forskel i besvarelserne fordelt på mænd og kvinder viser sig i spørgsmålet om repræsentation af respondentens køn som årsag til at stille op til valget i 2021:

- 23 procent af kvinderne svarer, at de stillede op, fordi der manglede repræsentation af deres køn i kommunalbestyrelsen, og det ønskede de at ændre på. Det samme svarer en procent af mændene.

- 18 procent af kvinderne svarer, at de stillede op, fordi der manglede repræsentation af deres alder i kommunalbestyrelsen, og det ønskede de at ændre på. Det samme svarer ni procent af mændene.

Kvinder stiller altså i højere grad end mænd op for at skabe mere ligelig repræsentation. Vi ser også i undersøgelsen, at 35 procent af personer med minoritetsetnisk baggrund, har svaret, at de er stillet op, fordi der manglede repræsentation af deres etniske baggrund, og det ville de gerne ændre på.

Det var muligt for respondenterne at angive andre årsager til, hvorfor de havde valgt at stille op og her ser vi følgende:

Manglende repræsentation ud over køn og etnicitet

En del svarer, at der mangler repræsentation af deres livssituation. Det kan være arbejdssituation (lav indkomst, privatansatte, timelønnede), erhvervsbaggrund, livsvilkår (småbørnsfamilier, personer med handicap), eller repræsentation af den del af kommunen, hvor de bor.

Det rette tidspunkt

For andre har det været afgørende, at de er et sted i livet, der giver dem tid, evner og muligheder for at stille op. En angiver at være 60 år, mens andre lægger vægt på "tid og evner", hvilket kunne tyde på, at disse svarpersonerne er oppe i årene.

Stærk politisk ideologi og utilfredshed med den siddende kommunalbestyrelse

Der er også respondenter, der angiver at være utilfredse med den nuværende kommunalbestyrelse. Dermed er motivationen at gøre det bedre. Fælles for gruppen er, at de ønsker at kæmpe for deres lokalmiljø og at gøre en positiv forskel. Der mærkes en stærk ideologi i deres svar og et ønske om at tage ansvar.

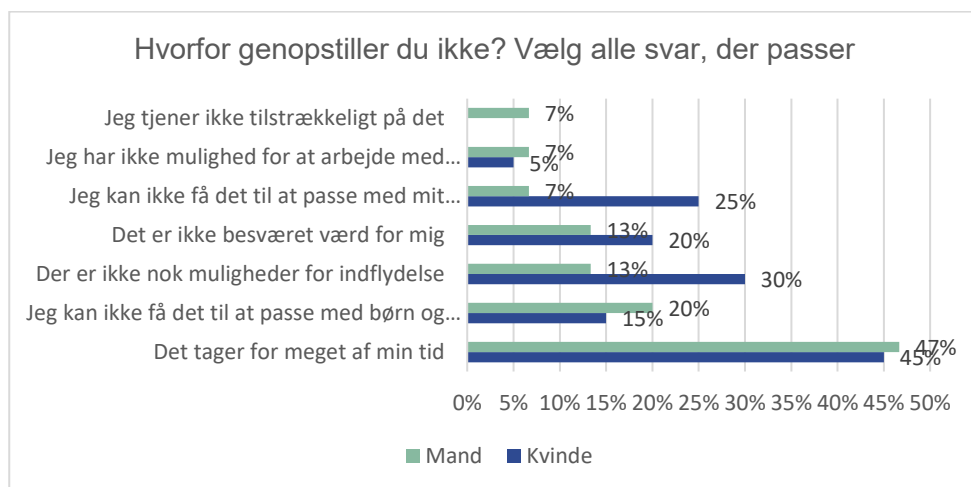
Blev opfordret/der manglede kandidater

Nogle svarer, at opstillingen skete lidt tilfældigt, fordi der enten manglede nogen til at stille op, eller at de blev opfordret.

Årsager til ikke at genopstille ved valget i 2025

Vi har spurgt, om respondenterne genopstiller til kommunalvalget 2025. Her har 91 procent af kvinder og 92 procent af mænd svaret, at de genopstiller.

De respondenter, der har svaret, at de ikke genopstiller til kommunalvalget 2025, er efterfølgende blevet spurgt om årsagerne hertil. Svarene fordeler sig således på kvinder og mænd

Figur 19: Hvorfor genopstiller du ikke? Fordelt på køn

Tabellen viser, at den hyppigste årsag til ikke at genopstille er, at det politiske arbejde tager for meget tid. Det gælder for både kvindelige (47 procent) og mandlige respondenter (45 procent). Dette svar er markant mere fremtrædende end i vores undersøgelse i forbindelse med kommunalvalget i 2021. Dengang gav 29 procent kvinder og 27 procent mænd denne begrundelse.

- 20 procent af de mænd, der ikke genopstiller, og 15 procent af kvinderne svarer, at de ikke kan få det til at passe med børn og familie. I undersøgelsen fra 2021 gav 19 procent af kvinder og 13 procent af mænd denne begrundelse.
- 30 procent af kvinder, der ikke genopstiller, svarer, at der ikke er muligheder nok for indflydelse. Det samme svarer 13 procent af mændene. I 2021 svarede 10 procent af kvinderne, der ikke genopstillede, dette.
- 25 procent af kvinderne svarer, at de ikke kan få arbejdet i kommunalbestyrelsen til at passe med deres andet arbejde. Det samme svarer syv procent af mændene.
- Syv procent mænd og ingen kvinder svarer, at de ikke tjener tilstrækkeligt på det.

Ingen har svaret "Jeg blev ikke genopstillet af min partiforening", eller "Jeg frygter for min families og min sikkerhed, hvis jeg fortsætter i kommunalpolitik".

Under svarene til kategorien "andet" ser vi følgende temaer:

Alder

En stor del af de adspurgte svarer, at de er nået en alder, hvor de ønsker at stoppe. Det er både for at kunne nyde deres seniorliv, fordi de føler, at de har givet det, de kunne, og for at give stafetten videre til yngre generationer.

Udkørt af politik og hård tone

En andel svarer, at de ikke stiller op, fordi tonen på sociale medier er blevet for hård, at de er udkørte, samt at de kræfter, de lægger i arbejdet, ikke matcher resultaterne.

Interne partiproblemer

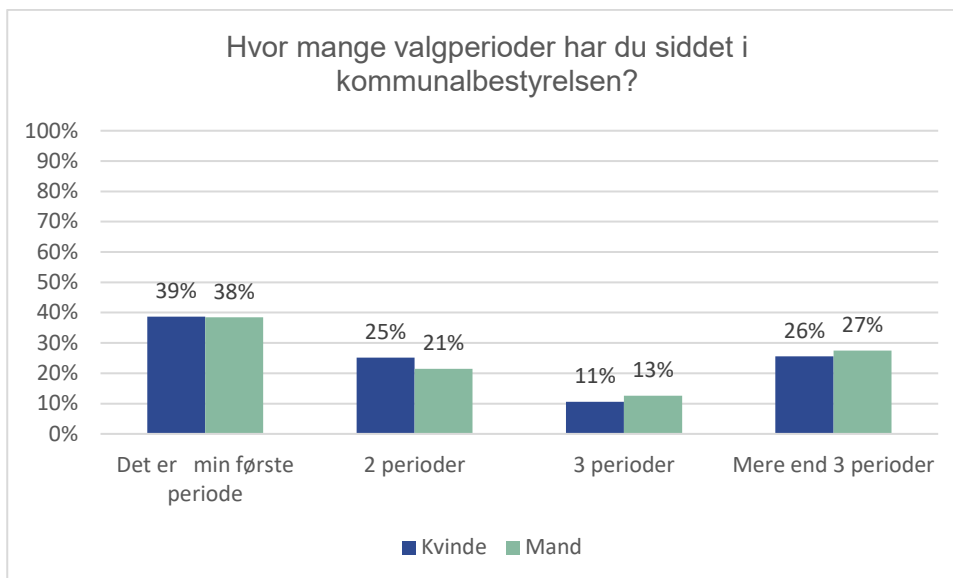
Nogle svarer, at de er utilfredse med ledelsen i deres parti, med menneskelige relationer internt i partiet, at de er blevet placeret lavt på partilisten, samt at de oplever samarbejdsvanskeligheder, særligt med yngre generationer af politikere.

Utryghed i forhold til at være offentligt kendt

Nogle svarer at de er utrygge ved at være offentligt kendte og herunder at deres adresse og telefonnummer er offentligt tilgængelige.

Antal valgperioder i kommunalbestyrelsen

Nedenstående figur viser antal valgperioder, som respondenterne har siddet i kommunalbestyrelsen, fordelt på mænd og kvinder.

Figur 20: Hvor mange perioder fordelt på køn.

Som det fremgår af figuren, er der ikke store kønsforskelle, når vi ser på antal valgperioder.

Metode og datagrundlag

Når KVINFO undersøger forskelsbehandling på baggrund af køn, herunder seksuel chikane, tager vi udgangspunkt i, at hændelser med forskelsbehandling og uønskede seksuelle oplevelser ikke er uafhængige, enkeltstående hændelser, men oftest er en del af kultur og normer på arbejdspladser og i organisationer¹⁴. Sådan arbejder vi også med problematikken i forhold til det politiske liv, som det sker i nærværende undersøgelse.

I udvikling af spørgsmål tager vi dels udgangspunkt i viden om det givne felt, vi undersøger, og dels i definitioner af forskelsbehandling og seksuel chikane. Nærværende undersøgelse trækker på viden fra vores tidligere undersøgelse i forbindelse med kommunalvalget i 2021. Da foretog vi en række interviews med daværende kommunalpolitikere, der gav os indblik i relevante problemstillinger i kommunalpolitik. Dette dannede baggrund for det spørgeskema, vi senere sendte til samtlige kommunalpolitikere forud for valget i 2021.

I formulering af spørgsmålene tog vi ligeledes afsæt i ligestillingslovens og ligebehandlingslovens definitioner:

”Stk. 5. Der foreligger chikane, når der udvises enhver form for uønsket verbal, ikkeverbal eller fysisk adfærd i relation til en persons køn med det formål eller den virkning at krænke denne persons værdighed og skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Stk. 6. Der foreligger seksuel chikane, når der udvises enhver form for uønsket verbal, ikkeverbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima”¹⁵.

Nærværende undersøgelses afsnit om digital sexismen og chikane har baggrund i vores tidligere samarbejde med firmaet Analyse&Tal om at forebygge og håndtere digital hverdagssexisme gennem målrettet moderation på sociale medier¹⁶. Dertil bruger vi Analyse&Tals kortlægning af angreb og had i den offentlige debat på Facebook¹⁷. Da kommunalpolitikere som regel er en del af det lokalsamfund, de er valgt i, har vi også spurgt til chikanerende og hadefulde kommentarer i det offentlige rum, for eksempel på skoler og i daginstitutioner.

Datagrundlag

KVINFO har sendt et spørgeskema til 2.418 nuværende kommunalpolitikere valgt i 2021. 470 personer (svarprocent 19 procent) har besvaret dele af spørgeskemaet, mens 399 (svarprocent 17 procent) har besvaret hele spørgeskemaet. Vi tager i analysen primært udgangspunkt i de 399 personer¹⁸, der har besvaret hele spørgeskemaet.

Kønsfordeling

53 procent af svarpersonerne er kvinder, og 47 procent er mænd. Ingen har angivet at være non-binære

¹⁴ Borchorst, A., & Agustin, L. R. (2017), *Seksuel chikane på arbejdspladsen*.

https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/264775360/Seksuel_chikane_p_arbejdspladsen_Online.pdf

Muhr, S. L. (2019). *Ledelse af køn: Hvordan kønsstereotyper former kvinder og mænds karrier*. Djøf Forlag

¹⁵ Ligebehandlingsloven

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/942>

¹⁶ Analyse&Tal, 2025, *Digital Hverdagssexisme, Hvordan forebygger og håndterer man den hårde tone i online debatter?*

<https://www.ogtal.dk/publikationer/digital-hverdagssexisme>

¹⁷ Analyse&Tal, 2025, *Angreb & had i den offentlige debat på Facebook*

<https://www.ogtal.dk/assets/files/Angreb-og-had-i-den-offentlige-debat-paa-Facebook.pdf>

¹⁸ Det sidste spørgsmål i spørgeskemaet var, ”Er du etnisk minoriseret i forhold til flertallet i Danmark”. 391 personer har svaret, men da 399 har besvaret alle andre spørgsmål, er det vores udgangspunkt for analysen.

eller andet køn. Kvinder er overrepræsenterede i besvarelserne i forhold til andelen af kvindelige valgte kommunalpolitikere. Ifølge beregninger af data fra Danmarks Statistik var kønsfordelingen 64 procent mænd og 36 procent kvinder ved kommunalvalget i 2021.

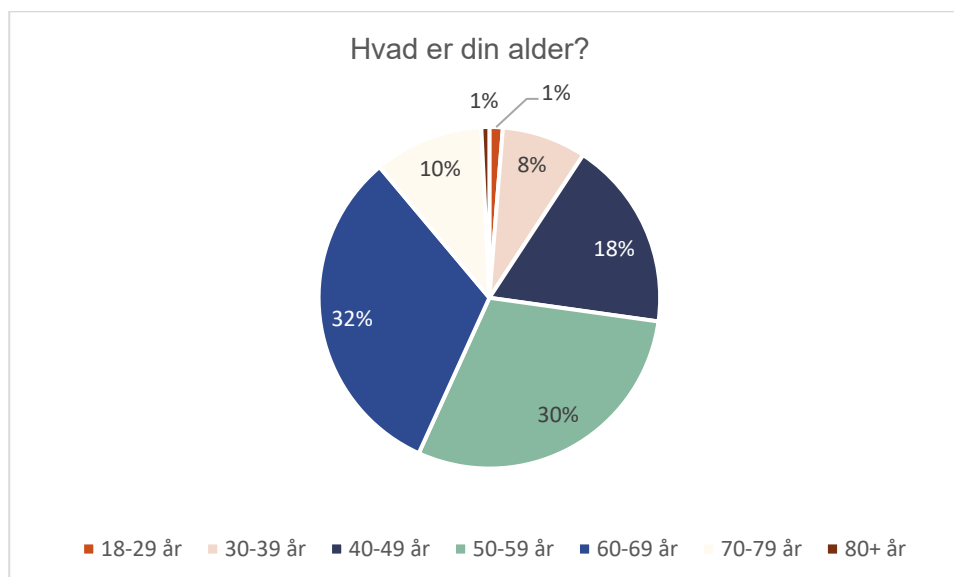

Figur 21: Kønsfordeling respondenter

Vi kan se fra kommentarerne i spørgeskemaet, at flere respondenter anser emnerne, vi berører, som værende "kvindeproblemer".

Aldersfordeling

Vi har også spurgt om respondenternes alder. Aldersfordelingen ses i figur 3.

Figur 22: Aldersfordeling respondenter

Hvis vi sammenligner denne aldersfordeling med aldersfordelingen på de kommunalpolitikere, som blev valgt for fire år siden, ser vi, at aldersgrupperne 60-69 år samt over 70 år er overrepræsenterede i undersøgelsen i forhold til, hvilken andel de udgør blandt kommunalpolitikere.

Derimod er de yngre aldersgrupper på 18-29 og 30-39 år i undersøgelsen underrepræsenterede i forhold til de samme aldersgrupper blandt de valgte kandidater.

Aldersgruppe	Valget 2021 ¹⁹	Undersøgelsen
18-29 år	6%	1%
30-39 år	11%	8%
40-49 år	27%	18%
50-59 år	32%	30%
60-69 år	21%	32%
Over 70	4%	11%

Tabel 1: Sammenligning af aldersgrupper

I analysen har vi slået respondenterne sammen i to overordnede aldersgrupper:

- Yngre: 18-49 år
- Ældre: 50-80+ år

Minoritetsetnisk baggrund

Vi har også i spørgeskemaet spurgt til respondenternes etniske baggrund. Syv procent har svaret, at de har minoritetsetnisk baggrund. Ifølge en opgørelse fra Institut for Menneskerettigheder, havde 4,3 procent af de valgte efter kommunalvalget i 2021 minoritetsetnisk baggrund ²⁰. I vores undersøgelse er der altså en overrepræsentation blandt respondenterne.

Da denne gruppe respondenter er relativt lille, foretager vi ikke en egentlig analyse af deres svar i forhold til flertallets. Vi inddrager svarene løbende, hvor det er relevant.

Vi stillede ikke dette spørgsmål i 2021.

Sammenligning med resultater fra 2021

Vi har i det store hele stillet de samme spørgsmål i denne 2025-undersøgelse, som vi gjorde i 2021, og kan således se, om der er tegn på forandring overordnet set. Det er dog vigtigt at understrege, at vi ikke kan sikre os, at svarpersonerne i 2025 er de samme som svarpersonerne i 2021. Sammenligning skal derfor bruges varsomt. Årsagen er, at der reelt kan være tale om tilfældige forskelle fra 2021 til 2025, som kan være resultatet af, at forskellige personer har svaret i de to undersøgelser, og der derfor ikke nødvendigvis er tale om en udvikling fra 2021 til 2025, men altså blot forskellige svarpersoner. Det ændrer dog ikke ved, at vi kan se omfattende forskelsbehandling på baggrund af køn og seksuel chikane i både 2021 og 2025.

¹⁹ Beregninger foretaget på baggrund af data fra Danmarks Statistik

<https://www.statistikbanken.dk/20006>

²⁰ Institut for Menneskerettigheder *Rapport: Politikere med etnisk minoritetsbaggrund har hårde kår i dansk politik*
<https://menneskeret.dk/nyheder/rapport-politikere-etnisk-minoritetsbaggrund-haarde-kaar-dansk-politik>.

KVINFO
CHRISTIANS BRYGGE 3
1219 KØBENHAVN K
TEL +45 33 13 50 88
kvinfo@kvinfo.dk
www.kvinfo.dk